

Sygn. akt VU 371/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSR del. Agnieszka Leżańska

Protokolant Cezary Jarocki

po rozpoznaniu w dniu 27 maja 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim

sprawy z wniosku M. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o emeryturę

na skutek odwołania M. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 27 lutego 2013r. sygn. (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt V U 371/13

UZASADNIENIE

Wnioskodawca M. G. wystąpił w dniu 15 stycznia 2013 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z wnioskiem o przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury przewidzianej dla pracowników zatrudnionych w szczególnym charakterze lub w szczególnych warunkach.

Decyzja z dnia 27 lutego 2013 roku, organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury, podnosząc w uzasadnieniu, iż wnioskodawca nie udowodnił wymaganych przepisami 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Wnioskodawcy nie zaliczono do pracy w szczególnych warunkach okresów:

- od dnia 9 listopada 1970 roku do dnia 23 października 1972 roku oraz
- od dnia 18 października 1974 roku do dnia 15 grudnia 1976 roku w (...), nadto od dnia 1 lipca 1988 roku do dnia 31 marca 1992 roku w Spółce (...). albowiem przedstawionych dokumentów nie wynika w jakim charakterze wykonywane były prace na zajmowanych stanowiskach oraz

-od 8 października 1982 roku do 31 grudnia 1982 roku w (...) na stanowisku stolarz w Oddziale (...), ponieważ stanowisko to nie znajduje potwierdzenia w Zarządzeniu Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z 7 lipca 1987 roku.

W odwołaniu wniesionym od powyższej decyzji w dniu 12 marca 2013 r. M. G. wniósł o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie.

Na rozprawie w dniu 27 maja 2013 roku wnioskodawca wnosił o zaliczenie okresu pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od dnia 1 lipca 1988 roku do dnia 31 marca 1992 roku, kiedy to po przekształceniu stolarni (...) w Spółkę (...), jako stolarz, wykonywał czynności tożsame z czynnościami wykonywanymi w okresie poprzednim..

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił, co następuje:

Wnioskodawca M. G., urodzony w dniu (...), legitymuje się na

dzień 1 stycznia 1999 r. okresem ubezpieczenia w rozmiarze 25 lat, 5 miesięcy i 7 dni, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego (okoliczności bezsporne).

Do stażu pracy w warunkach szczególnych ZUS zaliczył wnioskodawczyni **okres 11 lat, 3 miesięcy i 10 dni**. ZUS zaliczył wnioskodawczyni do pracy w warunkach szczególnych okres zatrudnienia:

- od dnia 22 grudnia 1976 roku do dnia 30 września 1982 roku w Zakładach (...) S.A., gdzie wykonywał prace przy lakierowaniu ręcznym,

niezmechanizowanym oraz

- od 1 dnia stycznia 1983 roku do dnia 30 czerwca 1988 roku w (...) w T., gdzie wykonywał prace stolarza w Wydziale Budowlano-Montażowym (okoliczności bezsporne: odpowiedź na odwołanie).

Wnioskodawca po przekształceniu (...) w Spółkę (...) w T. kontynuował zatrudnienie w tej spółce również na stanowisku stolarza w jednej z czterech sześciuosobowych brygad pracowniczych, zajmujących się naprawą maszyn włókienniczych do produkcji włókien sztucznych.

Na hali produkcyjnej znajdowało się około 30 maszyn włókienniczych, w ruchu ciągłym. Wnioskodawca wraz ze swoją brygadą demontował uszkodzony element maszyny i zabierał do stolarni, gdzie dokonywał naprawy. Do obowiązków wnioskodawcy należało montowanie kolektorów, stojaków oraz blatów. W stolarni wnioskodawca wykonywał czynności przygotowawcze, polegające na obróbce drewna, frezowaniu, cięciu oraz klejeniu, przy czym czynności te wnioskodawca wykonywał w warsztacie, który znajdował się około 20 metrów od hali produkcyjnej. Było to oddzielne pomieszczenie, wydzielone z hali produkcyjnej ścianami.

Z uwagi na warunki szczególne w Spółce (...) obowiązywał 6 godzinny czas pracy. Taki sam wymiar pracy obowiązywał wnioskodawcę, z czego M. G. około 2/3 czasu pracy pracował na hali przy maszynach włókienniczych, a około 1/3 czasu w stolarni.

Spółka (...) wystawiła wnioskodawcy świadectwo pracy, w którym wskazała, że wnioskodawca w spornym okresie wykonywał prace na stanowisku stolarza (dowód: zeznania wnioskodawcy M. G. k. 13 w zw. z k. 12 i verte oraz nagranie k. 14 00:29:21 -00:34 ":39 w zw. z 00:01:33-00:07:53. zeznania świadka R. Ł. k. 12 verte oraz nagranie k.14 00:09:49-00:22:32. akt sprawy, świadectwo pracy z dnia 31 marca 1992 roku k.24 w aktach rentowych).

Zakład pracy nie wystawił wnioskodawcy świadectwa pracy w szczególnych warunkach dotyczących wnioskowanego okresu. (okoliczność bezsporna)

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co

następuje :

Odwołanie nie jest uzasadnione.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r. Nr 153. poz. 1227) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w

szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (tj. poniżej 65 lat dla mężczyzn). Ustęp 4 art. 32 stanowi zaś, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Stosownie do art. 184 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (ust. 2).

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało zatem rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w

szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
2. ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia).

Okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Brak takiego świadectwa lub jego zakwestionowanie przez organ rentowy nie wyklucza jednak dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego. Stanowisko takie wielokrotnie zajmował również Sąd Najwyższy, który między innymi w wyroku z dnia 2 lutego 1996 roku, II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239 stwierdził, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udowodnione wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w Kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.) dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami.

Spór pomiędzy stronami, w związku z zarzutami podniesionymi przez wnioskodawcę w odwołaniu, ograniczał się do faktu, czy ma on wymagany 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu (nie budzi wątpliwości, że wnioskodawca ma wymagany okres zatrudnienia, to jest 25 lat, a w dniu (...) r. ukończył 60 lat).

Należy zauważyć, iż wnioskodawca ostatecznie wniósł o zaliczenie mu do okresu pracy w warunkach szczególnych okresu od dnia 1 lipca 1988 roku do dnia 31 marca 1992

roku w Spółce (...) w T. Wnioskodawca wskazał, iż w tym okresie pracował w warunkach szkodliwych, tj: w oparach kwasów, kleju, w hałasie i zapyleniu.

W ocenie Sądu Okręgowego, zebrany w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do uwzględnienia odwołania wnioskodawcy i przyznanie mu prawa do emerytur) ze względu na wykonywanie pracy w warunkach szczególnych.

W tym miejscu przypomnieć należy, że warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale wykonuje prace o jakich mowa w rozporządzeniu (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

W przedmiotowej sprawie nie sposób przyjąć, aby wnioskodawca w okresie od dnia 1 lipca 1988 roku do dnia 31 marca 1992 roku, będąc zatrudnionym w Spółce (...) „CEDR w stolarni, na stanowisku stolarza, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wykonywał prace warunkach szkodliwych. Jak wynika bowiem z zeznań wnioskodawcy, zajmował się on naprawą maszyn i urządzeń włókienniczych będących w ruchu, znajdujących się na hali produkcyjnej, gdzie panował hałas i zapylenie, jednakże praca ta zajmowała jedynie 2/3 jego czasu pracy. Pozostałą część swojego czasu pracy wnioskodawca wykonywał czynności przygotowawcze w warsztacie stolarskim, znajdującym się w odległości około 20 metrów od hali, w osobnym, wydzielonym pomieszczeniu. Prace te polegały na obróbce drewna, frezowaniu, cięciu oraz klejeniu, a więc stwierdzić należy, iż wnioskodawca nie wykonywał w tym czasie pracy w szczególnych warunkach.

Okoliczności te znajdują potwierdzenie w zeznaniach świadka R. Ł., który pracował z wnioskodawcą w tym samym okresie, w tej samej spółce. Świadek ten potwierdził fakt wykonywania przez wnioskodawcę pracy w spornym okresie, które opisał, jako warunki szkodliwe: w oparach kwasów, klei, hałasie, zapyleniu, ale jednocześnie przyznał, iż praca w takich warunkach zajmowała M. G. około 2/3 z 6 godzinnego czasu pracy.

Na marginesie wskazać należy, iż Spółka (...) wystawiła świadkowi świadectwo wykonywania pracy w warunkach szkodliwych, na stanowisku mistrz produkcji.

Warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku

pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale wykonuje prace, o jakich mowa w rozporządzeniu (por. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku, 11 URN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

W świetle powyższego uznać należało, iż organ rentowy prawidłowo nie uwzględnił okresu zatrudnienia wnioskodawcy w Spółce (...) w T. od dnia 1 lipca 1988 roku do dnia 31 marca 1992 roku. jako okresu pracy w warunkach szczególnych.

Niekwestionowany przez ZUS okres pracy w warunkach szczególnych wynosi 11 lat, 3 miesiące i 10 dni. Zatem brakujący okres to 3 lata, 8 miesięcy i 20 dni i tego brakującego okresu wnioskodawca nie uzupełnił żadnym innym zatrudnieniem w warunkach szczególnych.

Biorąc pod uwagę powyższe uznać należało, iż w toku procesu wnioskodawca nie wykazał, by spełnił przesłankę wykonywania pracy w warunkach szczególnych w ilości co najmniej 15 lat. Fakt ten skutkował koniecznością przyjęcia,

że nie spełnia on wymaganych prawem warunków do uzyskania prawa do emerytury zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zależy przy tym zauważyć, iż Sąd w toku postępowania pouczył wnioskodawcę w trybie art. 5 k.p.c. o konieczności zgłaszania wniosków dowodowych, jednakże M. G. z tego prawa nie skorzystał.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.